

**PARLEMENT BRUXELLOIS
BRUSSELS PARLEMENT**

**Compte rendu intégral
des interpellations
et des questions**

**Commission des affaires
bicommunautaires générales,**

**chargée des finances, du budget,
de la fonction publique, des relations
extérieures et des prestations familiales**

RÉUNION DU

MARDI 11 MAI 2021

SESSION 2020-2021

**Integraal verslag
van de interpellaties
en de vragen**

**Commissie voor de Algemene
Bicommunautaire Zaken,**

**belast met de Financiën, de Begroting,
het Openbaar Ambt, de Externe
Betrekkingen en de Gezinsbijslagen**

VERGADERING VAN

DINSDAG 11 MEI 2021

ZITTING 2020-2021

Le **compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité de la direction des comptes rendus. La traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
Tél. : 02 549 68 02
E-mail : criv@parlement.brussels

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse
www.parlement.brussels

Het **integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de directie Verslaggeving. De vertaling is een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie Verslaggeving
Tel. 02 549 68 02
E-mail criv@parlement.brussels

De verslagen kunnen geraadpleegd worden op
www.parlement.brussels

SOMMAIRE

Interpellation de M. Gilles Verstraeten 1

à MM. Sven Gatz et Bernard Clerfayt, membres du Collège réuni chargés des prestations familiales, du budget, de la fonction publique, des relations extérieures et du contrôle des films,

concernant "l'opinion défavorable de la Cour des comptes sur le compte général 2019 des services du Collège réuni".

Discussion – Orateurs :

M. Gilles Verstraeten (N-VA)

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit)

M. Sven Gatz, membre du Collège réuni

Question orale de Mme Delphine Chabbert 7

à MM. Sven Gatz et Bernard Clerfayt, membres du Collège réuni chargés des prestations familiales, du budget, de la fonction publique, des relations extérieures et du contrôle des films,

concernant "l'octroi des prestations familiales pour les enfants ne bénéficiant pas d'un titre de séjour".

INHOUD

Interpellatie van de heer Gilles Verstraeten 1

tot de heren Sven Gatz en Bernard Clerfayt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor de Gezinsbijslagen, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen en Filmkeuring,

betreffende "de door het Rekenhof afgekeurde algemene rekening 2019 van de diensten van het Verenigd College".

Bespreking – Sprekers:

De heer Gilles Verstraeten (N-VA)

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit)

De heer Sven Gatz, lid van het Verenigd College

Mondelinge vraag van mevrouw Delphine Chabbert 7

aan de heren Sven Gatz en Bernard Clerfayt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor de Gezinsbijslagen, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen en Filmkeuring,

betreffende "de toekenning van gezinsbijslagen voor kinderen zonder verblijfsvergunning".

103 Présidence : M. Juan Benjumea Moreno, président.

Voorzitterschap: de heer Juan Benjumea Moreno, voorzitter.

105 **INTERPELLATION DE M. GILLES VERSTRAETEN**

INTERPELLATIE VAN DE HEER GILLES VERSTRAETEN

105 à MM. Sven Gatz et Bernard Clerfayt, membres du Collège réuni chargés des prestations familiales, du budget, de la fonction publique, des relations extérieures et du contrôle des films,

tot de heren Sven Gatz en Bernard Clerfayt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor de Gezinsbijslagen, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen en Filmkeuring,

105 concernant "l'opinion défavorable de la Cour des comptes sur le compte général 2019 des services du Collège réuni".

betreffende "de door het Rekenhof afgekeurde algemene rekening 2019 van de diensten van het Verenigd College".

109 **M. Gilles Verstraeten (N-VA)** (en néerlandais).- *La Cour des comptes a rejeté le compte général 2019 des services du Collège réuni de la Cocom.*

De heer Gilles Verstraeten (N-VA).- Het Rekenhof heeft de algemene rekening 2019 van de diensten van het Verenigd College van de GGC afgekeurd en staaft die beslissing met een reeks opmerkingen.

Premièrement, le bilan comptable a fait apparaître un déficit avoisinant 44 millions d'euros. Comment l'expliquez-vous ?

Ten eerste vertoonde de boekhoudkundige balans een tekort van bijna 44 miljoen euro. Hoe verklaart u dat grote tekort?

Ensuite, selon la Cour, les services du Collège réuni n'appliquent pas systématiquement les quatre conditions qui déterminent l'imputation d'un droit constaté. Quelle en est la raison ?

Vervolgens passen de diensten van het Verenigd College de vier voorwaarden die de aanrekening van een vastgesteld recht bepalen, volgens het Rekenhof niet systematisch toe. Hoe verklaart u dat?

En outre, la Cour souligne que les services du Collège réuni ont corrigé la subvention fédérale de 47,3 millions d'euros en débitant à tort un compte de charges plutôt que la dette envers le SPF Finances. Pourquoi ont-ils procédé de la sorte ?

Voorts merkt het Rekenhof op dat de diensten van het Verenigd College 47,3 miljoen euro inzake de federale dotaties hebben gecorrigeerd door ten onrechte een kostenrekening in plaats van de schuld tegenover de FOD Financiën te debiteren. Waarom is dat op die manier gebeurd?

La Cour indique aussi qu'elle ne peut se prononcer sur l'image fidèle des dépenses effectuées par l'intermédiaire - entre autres - de Famifed dans le cadre des prestations familiales, car ces dépenses ne correspondent pas aux chiffres d'exécution réels. Comment expliquez-vous cela ? Par ailleurs, pourquoi le financement des hôpitaux ne figure-t-il pas dans le compte de 2019 ?

Het Rekenhof stelt geen oordeel te kunnen vellen over het getrouw beeld van de uitgaven die verlopen via Famifed, het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) en de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) in het kader van de gezinsbijslag, aangezien deze uitgaven niet overeenstemmen met de reële uitvoeringscijfers. Hoe verklaart u dat?

La Cour soulève également qu'il n'est fait aucune mention dans le compte annuel du litige quant aux 56 millions d'euros que le SPF Finances aurait indûment retenus. Pourquoi ?

De rekening 2019 bevat noch de ontvangsten, noch de uitgaven voor de in het kader van de zesde staatshervorming in 2016 overgehevelde bevoegdheid voor de financiering van de ziekenhuisstructuur. Waarom bevindt de financiering van de ziekenhuizen zich niet in de rekening van 2019?

Le compte de synthèse et les annexes au compte annuel seraient également incomplets. Les documents complets ont-ils été soumis à la Cour depuis lors ?

De vooruitbetaling van het gebouw in de Trierstraat 30 is ten onrechte aangerekend als een investeringsuitgave in 2019 aangezien de volle eigendom van het gebouw pas op 1 januari 2020 naar de diensten van het Verenigd College overging. Waarom is de beslissing genomen om dat zo in de rekening op te nemen? Is de rekening op dat punt intussen gecorrigeerd?

Les services du Collège réuni n'ont pas non plus mis en œuvre toutes les dispositions relatives à l'organisation d'un audit interne. Cela a-t-il été fait entre-temps ?

Het Rekenhof zegt ook nog dat het dispuut over 56 miljoen euro die de FOD Financiën te veel zou hebben ingehouden, niet in de jaarrekening wordt toegelicht. Hoe komt dat?

Le budget et la présentation du compte général ont toujours été un point sensible au sein de la Cocom.

¹¹¹ **Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit)** (en néerlandais).- *Chaque année, la Cour des comptes formule des observations quant au compte général de la Cocom.*

Après la réforme de l'État, de nouvelles compétences importantes ont été transférées à la Cocom. Ainsi, d'une institution plutôt anonyme, celle-ci est devenue l'un des acteurs essentiels du bien-être et de la santé des Bruxellois. Pendant la crise sanitaire, son importance n'a fait que croître.

Une telle responsabilité doit aller de pair avec une politique financière solide et transparente. En outre, il semble approprié d'adjoindre à la Cocom l'aide d'un partenaire externe en vue de la mise en ordre de sa comptabilité. Comment le Collège réuni va-t-il aborder cette question ?

¹¹³ **M. Sven Gatz, membre du Collège réuni** (en néerlandais).- *Le budget ajusté des dépenses et des moyens pour 2019 partait d'un solde négatif d'environ 58,6 millions d'euros. En outre, 2019 était le premier exercice d'Iriscare, ce qui complique l'estimation et le suivi. Grâce au solde budgétaire positif d'Iriscare, le solde budgétaire consolidé était quasiment en équilibre.*

De samenvattende rekening en de bijlagen bij de jaarrekening zijn ook niet volledig volgens het Rekenhof. Hoe komt dat? Zijn die documenten intussen bij het Rekenhof ingediend? Kunt u die ons bezorgen?

De diensten van het Verenigd College hebben daarnaast een kredietlijn van 100 miljoen euro niet buiten balans in de rekening opgenomen. Hoe verklaart u dat?

De diensten van het Verenigd College hebben ook niet alle bepalingen uitgevoerd voor de organisatie van een interne controle. Het Verenigd College stelde ook geen uitvoeringsbepalingen voor de organisatie van een interne audit vast. Dat zou nochtans nuttig zijn. Zijn zulke bepalingen ondertussen uitgevoerd en liggen de uitvoeringsbepalingen voor de organisatie van een interne audit vast?

Begrotingen blijven een pijnpunt bij de GGC. Ieder jaar maak ik bij de indiening van de begroting opmerkingen over het ontbreken van toelichtingen en zo meer. Blijkbaar zijn er ook problemen als de algemene rekening wordt ingediend, zoals uit de opmerkingen van het Rekenhof blijkt.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).- Het Rekenhof wil de algemene rekening van de GGC niet certificeren. Elk jaar formuleert het Rekenhof opmerkingen. De problemen met de boekhouding van de GGC zijn niet nieuw. De GGC volgt sinds enkele jaren nu de methode van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het is zeker geen eenvoudig traject geweest. Daarbij kwam nog dat na de staatshervorming belangrijke nieuwe bevoegdheden naar de GGC werden overgeheveld.

Van een eerder anonieme instelling is de GGC tot een van de cruciale spelers voor het welzijn en de gezondheid van de Brusselaars gebombardeerd. Tijdens de Covid-19-crisis is haar belang alleen maar toegenomen. Het belangrijkste is echter dat de GGC in het leven van de Brusselaar een verschil maakt. Ik denk aan de kinderbijslag, hulp aan de meest kwetsbare Brusselaars zoals daklozen, aan de ziekenhuizen, de vaccinatiecampagnes en zo meer.

Een dergelijke verantwoordelijkheid moet samengaan met een solide en transparant financieel beleid. Op korte termijn bestaat het doel erin om tegen de volgende indiening van de algemene rekening de opmerkingen van het Rekenhof weg te werken. Tegelijk lijkt het aangewezen dat de GGC zich laat bijstaan door een externe partner om de boekhouding structureel op orde te krijgen.

Op welke manier zal het Verenigd College dit aanpakken?

De heer Sven Gatz, lid van het Verenigd College.- De aangepaste uitgaven- en middelenbegroting voor 2019 ging uit van een negatief saldo van ongeveer 58,6 miljoen euro. De onderbenutting van de uitgavenbegroting bedroeg bijna 17,9 miljoen euro. Ook was er een onderbenutting aan inkomstzijde van enkele miljoenen euro's.

S'agissant des quatre conditions, le problème se situe principalement du côté des revenus. En concertation avec la Cour des comptes, de nouveaux accords ont été conclus à ce sujet en 2020 et 2021.

Tous ces problèmes devraient être résolus pour le compte général 2020.

¹¹⁵ *En outre, les services du Collège réuni ont été en concertation constante avec différents partenaires au cours des derniers mois afin de vérifier et d'analyser les données des différentes sources ainsi que le traitement comptable et budgétaire de ces éléments individuels. En tout état de cause, la dette comptable vis-à-vis du SPF Finances sera examinée et résolue dans les mois à venir.*

Par ailleurs, comme le mentionne le rapport de la Cour des comptes, la Cocom ne dispose des chiffres définitifs qu'après la clôture des comptes. Les comptabilisations ont donc dû être effectuées sur la base d'estimations. Nous veillons désormais à accroître notre expertise sur la spécificité des corrections et l'application du protocole horizontal, et tentons de résoudre un maximum de problèmes par la concertation.

¹¹⁷ *Certains chiffres sont encore flous à tous les niveaux de pouvoir. Nous devons donc obtenir une réponse définitive à ce sujet dès que possible.*

In 2019 waren er eveneens een aantal uitgavenposten, zoals de kinderbijslag, die in de praktijk door federale operatoren werden beheerd. Daarnaast was 2019 het eerste begrotingsjaar van Iriscare, waardoor de inschatting en opvolging moeilijker te beheersen waren. Het geconsolideerde begrotingssaldo, het reële begrotingssaldo als het ware, was door het positieve begrotingssaldo van Iriscare, zo goed als in evenwicht.

Wat de vier voorwaarden betreft, was er vooral een probleem aan de inkomstenzijde. Het was immers niet altijd duidelijk welk document kon worden gebruikt om het vastgesteld recht te boeken. In overleg met het Rekenhof werden daarover in 2020 en 2021 enkele nieuwe afspraken gemaakt. Ook intern was het nog niet geheel duidelijk welke procedure er gevolgd moest worden wanneer de betoelagde instelling een bedrag diende terug te betalen.

Voor de algemene rekening 2020 zouden al die problemen van de baan moeten zijn. De opmerkingen van het Rekenhof dienen net om tot nieuwe oplossingen te komen.

Voorts pleegden de diensten van het Verenigd College de voorbije maanden permanent overleg met verschillende partners, niet alleen met federale administraties zoals de FOD Financiën, maar ook met het Rekenhof zelf en met de Nationale Bank van België, om de gegevens van de verschillende bronnen, evenals de boekhoudkundige en begrotingstechnische verwerking van die afzonderlijke elementen, te verifiëren en te analyseren.

Het klinkt wat vervelend, maar soms worden bedragen ook niet goed ingeboekt en dan moeten daarvoor oplossingen gevonden worden. Soms ligt de verantwoordelijkheid bij de eigen administratie, maar het kan ook liggen aan onduidelijkheid bij de overdragende instelling, de FOD Financiën.

In elk geval zal de volledige boekhoudkundige schuldpositie tegenover de FOD Financiën de komende maanden bekeken en opgelost worden.

Voorts beschikt de GGC, zoals vermeld in het rapport van het Rekenhof, pas over de finale cijfers na het afsluiten van de rekeningen. Voor deze gegevens was de GGC sterk afhankelijk van de federale operatoren. De boekingen dienden dus te gebeuren op basis van inschattingen. Sinds de opmaak van de rekeningen van 2019, wordt er ook aan opbouw van expertise gewerkt met betrekking tot de specificiteit van de correcties en de toepassing van het horizontale protocol, waarbij de federale operatoren tot voor kort bevoegdheden operationeel bleven uitvoeren.

Kortom, we proberen de problemen aan de hand van overleg zo veel mogelijk op te lossen en we boeken daarbij wel degelijk vooruitgang.

Over een aantal cijfers heerst er nog steeds en op alle beleidsniveaus onduidelijkheid. Dat is vrijwel uitsluitend toe te schrijven aan achterstand bij de federale overheid. Dat betekent dat zelfs als nu het meest recente bedrag geboekt werd, dat nog

Par ailleurs, pour les engagements et les liquidations, les services se sont basés sur les dispositions de l'article 4 de l'arrêté royal du 21 mars 2019.

Pour les années successives de paiements, de 2019 à 2022, et pour le choix du code économique de l'allocation de base, les services ont fait appel à l'expertise de Bruxelles Finances et Budget.

En outre, le traitement comptable et budgétaire des différents éléments est en cours. Quelques problèmes se sont posés à cet égard et nous essayons actuellement de les résoudre.

Les services du Collège réuni n'ont pas encore reçu d'autres précisions concernant le litige auquel vous faites référence. Il s'agit d'une erreur concernant les prestations fournies par l'Institut national d'assurance maladie-invalidité (Inami) en 2014 et qui ont été imputées sur la dotation de 2015.

niet correct zou zijn. We moeten daar dus zo snel mogelijk uitsluitel over krijgen.

Voorts baseerden de diensten zich voor de vastlegging en de vereffeningen op de bepalingen van artikel 4 van het Koninklijk Besluit van 21 maart 2019 tot organisatie van de overdracht van de goederen, rechten en plichten van het Federaal Agentschap voor de Kinderbijslag (Famifed) aan het Waals Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Met betrekking tot de opeenvolgende jaren van betalingen, van 2019 tot en met 2022, en voor de keuze van de economische code van de basisallocatie hebben de diensten een beroep gedaan op de expertise van Brussel Financiën en Begroting.

Het gebouw in de Trierstraat waar u naar vroeg, is op het nummer 70 gevestigd en niet op het nummer 30.

Voorts is de boekhoudkundige en begrotingstechnische verwerking van de afzonderlijke elementen aan de gang. We werken met twee partijen, met name de diensten van het Verenigd College als ontvangende partij en de FOD Financiën als gevende partij. Daar zijn ook een aantal problemen opgedoken en die proberen we nu uit te klaren.

De diensten van het Verenigd College hebben nog geen verdere toelichting ontvangen in verband met het dispuut waarnaar u verwijst. Het vermelden van bedragen als een tegoed kan even problematisch zijn als het niet vermelden ervan, zolang de bedragen niet helemaal zijn uitgeklaard. Het gaat om een fout over prestaties die het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) in 2014 leverde en die op de dotatie 2015 werden aangerekend. Sommige problemen slepen dus al lang aan en op een gegeven moment moeten we daar toch komaf mee maken.

Het Verenigd College heeft de vorm en de inhoud van de bijlage nog niet definitief bepaald. Daarom werden deze elementen ook nog niet bij het Rekenhof ingediend. De diensten van het Verenigd College hebben inmiddels een overzicht opgesteld van de verplichtingen in het kader van de begrotings- en boekhoudkundige regels waaraan wij moeten voldoen en waaraan we in de praktijk nog niet helemaal voldoen. Het overzicht bevat ook de beschikbare voorbeelden op het niveau van het gewest. De bedoeling is uiteraard om het grootste deel van de wettelijke documenten in 2021 door het Verenigd College te laten goedkeuren. Een aantal documenten werden al voorbereid en zullen als bijlage aan de algemene rekening 2020 worden toegevoegd. Ik kan u die documenten bezorgen nadat de algemene rekening 2020 door het Verenigd College werd goedgekeurd en aan het Rekenhof bezorgd.

De GGC had vanaf de opening van de financiële rekeningen bij Belfius in 1991 een kredietlijn om te vermijden dat betalingen niet uitgevoerd zouden worden. Deze kredietlijn werd nooit in de rekeningen buiten balans opgenomen. Bij de controleverslagen van het Rekenhof werd dit voor het eerst vermeld bij de controle

¹¹⁹ *Les services du Collège réuni ont dressé un aperçu des obligations dans le cadre des règles budgétaires et comptables auxquelles nous ne nous conformons pas encore entièrement dans la pratique. L'objectif est de faire approuver l'essentiel des documents légaux par le Collège réuni en 2021. Certains documents ont déjà été préparés et seront annexés au compte général 2020.*

Depuis l'ouverture de ses comptes financiers chez Belfius, la Cocom dispose d'une ligne de crédit, qui n'a pas encore pu être incluse dans le compte général 2019, mais elle le sera dans le compte général 2020. Je souligne que nous nous attaquons progressivement à tous les problèmes soulevés par la Cour des comptes.

Nous améliorons progressivement nos procédures internes. Depuis plusieurs années, deux auditeurs et un comptable ont été désignés pour vérifier les engagements et les liquidations. À cet égard, je vous renvoie aux dispositions d'exécution de l'arrêté du

Collège réuni relatif à l'engagement comptable, à la liquidation et au contrôle des engagements et des liquidations.

van de algemene rekeningen 2017 en 2018. Deze kredietlijn kon nog niet in de algemene rekening 2019 worden opgenomen, maar dat zal wel gebeuren bij de algemene rekening 2020. Hiermee wil ik nogmaals melden dat wij stap voor stap alle problemen aanpakken die het Rekenhof heeft blootgelegd.

Het rapport van het Rekenhof is niet juist wat betreft Titel V, die breder gaat dan de interne controle, en ook de beheerscontrole, de interne audit, de administratieve en budgettaire controle omvat.

Wij boeken wel degelijk vooruitgang in onze interne procedures om orde op zaken te stellen en alles nog nauwgezet uit te voeren dan de actiemodus van vandaag. Er zijn al jaren twee controleurs van de vastleggingen en de vereffeningen aangesteld, evenals - uiteraard - een boekhouder. Bovendien verwijst ik naar de uitvoeringsbepalingen van het besluit van de GGC van 31 januari 2019 inzake de boekhoudkundige vastlegging, de vereffening en de controle op de vastleggingen en de vereffeningen.

Daarnaast loopt er binnen onze diensten ook een project dat interne controle ruimer aanpakt dan vanuit het puur financiële standpunt. Het betreft onder meer het in kaart brengen van alle bestaande mechanismes die bijdragen tot die interne controle, zoals procedures en standaarddocumenten.

We voeren ook systematische controles uit op boekhoudkundige entiteiten zoals Iriscare, New Samusocial en Bruss'help. Mijn hoop, of liever mijn politieke verwachting, is echter meer gesteld in het samenwerkingsakkoord, dat onlangs ook door u is goedgekeurd, tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de GGC om op dit vlak verdere stappen te zetten op basis van schaalvergroting en uitwisseling van expertise. Lees: de administratie van de GGC moet financieel, boekhoudkundig en op het vlak van de begroting haar voordeel kunnen doen met alles wat Brussel Financiën en Begroting doet en kan.

Dit samenwerkingsakkoord kan zeker ook worden gebruikt om de thema's die aan bod komen in Titel V, ook formeel verder uit te werken, indien nodig middels daaraan gekoppelde uitvoeringsbesluiten.

Kortom, we zijn een aantal problemen uit het verleden nog aan het oplossen en dat lukt ons aardig.

Verder hebben een aantal opmerkingen van het Rekenhof te maken met de overdracht van de kinderbijslag. Ik maak me sterk dat ik daarin samen met collega Clerfayt in de loop van dit jaar duidelijkheid kan scheppen zodat we die vervelende boekhoudkundige lasten van het verleden achter ons kunnen laten. Maar nogmaals, we delen de verantwoordelijkheid in dezen met de FOD Financiën.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA).- U hebt oppervlakkig gezinspeeld op het probleem met de FOD Financiën, maar hebt het niet helemaal toegelicht. Kunt u daar meer uitleg over geven?

¹²¹ *En outre, nos services mènent un projet qui traite du contrôle interne au sens large et qui inclut le recensement de tous les mécanismes existants contribuant à ce contrôle.*

Nous effectuons également des contrôles systématiques sur des entités comptables telles qu'Iriscare, le New Samusocial et Bruss'help. J'espère que l'accord de coopération entre la Région de Bruxelles-Capitale et la Cocom permettra de franchir de nouvelles étapes dans ce domaine.

Cet accord de coopération peut certainement aussi être utilisé pour approfondir formellement les thèmes évoqués dans le titre V, si nécessaire par le biais d'arrêtés d'exécution.

Plusieurs observations formulées par la Cour des comptes concernent le transfert des allocations familiales. Je suis persuadé que M. Clerfayt et moi-même serons en mesure de clarifier ce point dans le courant de l'année.

¹²³ **M. Gilles Verstraeten (N-VA)** (en néerlandais).- *Vous n'avez fait qu'effleurer le problème avec le SPF Finances. Pourriez-vous nous fournir de plus amples détails à cet égard ?*

Les observations de la Cour des comptes sont apparemment un phénomène récurrent. Vous dites qu'il y a une explication logique à cette situation et évoquez ensuite le transfert des compétences, la réforme de l'État, etc. Il n'en reste pas moins que la Cour des comptes conclut que le compte général de 2019 n'est pas acceptable. La question est aujourd'hui de savoir à quoi ressemblera le compte général de 2020. Oseriez-vous affirmer, en toute honnêteté, qu'il sera approuvé ?

¹²⁷ **Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit)** (en néerlandais).- *Je me réjouis qu'un plan d'action soit disponible et suis persuadée que le prochain rapport de la Cour des comptes sera plus positif.*

¹²⁹ **M. Sven Gatz, membre du Collège réuni** (en néerlandais).- *Le problème posé par la relation avec le SPF Finances est double. D'une part, malgré les accords de coopération et les lois spéciales adoptées dans le cadre de la réforme de l'État, il peut subsister des désaccords ou un manque de clarté sur les montants à transférer ou déjà transférés. Il y a donc lieu de clarifier ce point.*

D'autre part, il régnait parfois un certain flou sur la manière dont ces montants transférés devaient être traités sur le plan de la comptabilité.

Le premier problème est une responsabilité partagée entre deux administrations de deux entités politiques différentes. L'autre est en effet une responsabilité de nos services. Le contrôle de la Cour des comptes doit précisément nous aider à améliorer les choses, ce que nous ferons certainement à l'avenir. Je recherche la perfection, et mon collègue et moi-même nous efforçons de faire en sorte que le compte général 2020 soit adopté.

Je vous promets donc des progrès substantiels en la matière.

Voorts is het pijnlijk vast te stellen dat de problemen bij de diensten van het Verenigd College al zo lang aanslepen. De opmerkingen van het Rekenhof zijn blijkbaar een jaarlijks weerkerend fenomeen. U zegt dat daarvoor een logische verklaring is en hebt het dan over de overdracht van bevoegdheden, de staatshervorming en zo meer. Ik geloof dat wel, maar uiteindelijk komt het erop neer dat het Rekenhof de algemene rekening van de diensten van het Verenigd College, de administratie van de GGC, niet goedkeurt.

Door de opeenstapeling van kleine problemen komt het Rekenhof tot de slotsom dat de algemene rekening niet door de beugel kan. Ik begrijp dat u voor de rekening 2019 niets hebt ondernomen. U was toen net aangetreden en hebt slechts een deel van dat jaar meegemaakt. Dat geldt overigens ook voor uw collega-ministers en -collegeleden die bevoegd zijn voor Financiën en Begroting. De vraag is hoe de algemene rekening 2020 eruit zal zien. Durft u met de hand op het hart te verklaren dat die wel goedgekeurd zal worden?

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).- Het verheugt me dat er wel degelijk een plan van aanpak voorhanden is en dat alle lacunes binnen een redelijke termijn worden rechtgezet. Ik heb er alle vertrouwen in dat het volgende verslag van het Rekenhof positiever zal zijn en dat de rekening op korte termijn wordt goedgekeurd.

De heer Sven Gatz, lid van het Verenigd College.- Er zijn twee problemen in verband met de relatie met de FOD Financiën. Om te beginnen is er niet altijd eensgezindheid over welke bedragen tussen de twee administraties afgeklopt moeten worden. Dat klinkt u misschien vreemd in de oren, maar het gaat niet altijd om een boekhoudkundig probleem, maar soms ook om een politiek probleem. Ondanks de samenwerkingsakkoorden en de goedgekeurde bijzondere wetten van de staatshervorming kan er toch nog altijd onenigheid of onduidelijkheid bestaan over over te dragen of overgedragen bedragen. Het is trouwens helaas niet de eerste keer dat dit gebeurt. Dit moet dus uitgeklaard worden. Aangezien dit alleen over het verleden en niet over de toekomst gaat, lijkt dit echter op termijn een haalbare kaart.

Daarnaast was het niet altijd duidelijk hoe die overgedragen bedragen boekhoudkundig gekwalificeerd en geboekt moesten worden, of ze daadwerkelijk correct geboekt werden enzovoort.

Het eerste probleem is een gedeelde verantwoordelijkheid van twee administraties van twee verschillende politieke entiteiten. Het laatste is inderdaad een verantwoordelijkheid van onze diensten. De controle van het Rekenhof dient er echter net voor om zaken te verbeteren, wat we in de toekomst zeker zullen doen. Ik streef naar perfectie, die ik weliswaar zelden bereik, maar in elk geval streven mijn collega en ik ernaar dat de algemene rekening 2020 wel goedgekeurd zal worden. We moeten immers sterker uit de dialoog met het Rekenhof komen. Uiteraard zijn die gesprekken op een normale manier, zoals dat hoort, volop aan de gang.

131 **M. Gilles Verstraeten (N-VA)** (*en néerlandais*).- *Je comprends que vous recherchez la perfection, mais cette perfection reste inatteignable pour nous, êtres humains.*

J'espère en tout cas que vous parviendrez à régulariser la situation, sous peine d'avoir la même conversation l'année prochaine.

- *L'incident est clos.*

135 **QUESTION ORALE DE MME DELPHINE CHABBERT**

135 à MM. Sven Gatz et Bernard Clerfayt, membres du Collège réuni chargés des prestations familiales, du budget, de la fonction publique, des relations extérieures et du contrôle des films,

135 concernant "l'octroi des prestations familiales pour les enfants ne bénéficiant pas d'un titre de séjour".

137 **Mme Delphine Chabbert (PS)**.- Depuis la sixième réforme de l'État, l'ouverture du droit aux allocations familiales ne s'établit plus sur le statut professionnel des parents, mais sur la base de deux éléments, à savoir le domicile et la nationalité de l'enfant bénéficiaire. Donc, depuis le 1er janvier 2020, pour qu'un enfant bénéficie d'allocations familiales en Région bruxelloise, il doit résider et être domicilié dans l'une des dix-neuf communes bruxelloises et être de nationalité belge ou en possession d'un titre de séjour.

Au moment de l'introduction de la demande, les caisses d'allocations familiales vérifient ces deux conditions à l'aide du registre national ou de documents émanant d'une autorité publique compétente, comme l'Office des étrangers (OE), la commune ou une autorité de recours en matière de droit de séjour.

Si l'enfant ne justifie pas de la nationalité belge, l'article 6 de l'ordonnance du 25 avril 2019 réglant l'octroi des prestations familiales dispose ce qui suit : "L'enfant étranger est bénéficiaire des prestations familiales à la date à laquelle il est bénéficiaire d'un titre de séjour. (...) L'enfant étranger est bénéficiaire des prestations familiales, à la date de la décision de reconnaissance du statut d'apatride, de réfugié ou de l'attribution du statut de protection subsidiaire." Il n'existe donc pas de système de rétroactivité dans l'octroi des prestations familiales par rapport à la date réelle de domiciliation de l'enfant en Région bruxelloise.

Cette disposition n'existait pas avant le transfert des compétences relatives aux allocations familiales de l'État fédéral aux Régions. C'est la raison pour laquelle le gouvernement s'est doté d'une

Ik beloof u dus niet alleen vooruitgang, maar substantiële vooruitgang die de perfectie kan benaderen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA).- Ik heb een zeer katholieke bedenking voor een liberaal collegelid: de hemel op aarde is nastrevenswaardig, maar valt niet te bereiken. Op het einde van de dag zijn we tenslotte allemaal zondaars. Ik begrijp dat u de perfectie nastreeft, maar dat perfectie voor ons, mensen, onbereikbaar blijft.

Ik hoop in ieder geval dat u erin slaagt om orde op zaken te stellen, anders zullen we volgend jaar exact hetzelfde gesprek voeren.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DELPHINE CHABBERT

aan de heren Sven Gatz en Bernard Clerfayt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor de Gezinsbijslagen, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen en Filmkeuring,

betreffende "de toekenning van gezinsbijslagen voor kinderen zonder verblijfsvergunning".

Mevrouw Delphine Chabbert (PS) (*in het Frans*).- *Ten gevolge van de zesde staatshervorming moet een kind sinds 1 januari 2020 in een van de Brusselse gemeenten wonen én de Belgische nationaliteit of een verblijfsvergunning hebben om aanspraak te maken op kinderbijslag. De Kassen voor Gezinsvergoedingen controleren via het rijksregister of gegevens van de dienst Vreemdelingenzaken of aan die twee voorwaarden is voldaan.*

Indien het kind de Belgische nationaliteit niet heeft, bepaalt de ordonnantie van 25 april 2019 dat het kinderbijslag krijgt zodra het een verblijfsvergunning heeft. Deze bepaling bestond niet vóór de zesde staatshervorming. Daarom heeft de regering in een overgangsmaatregel voorzien voor kinderen die vóór de bevoegdheidsoverdracht naar de gewesten recht hadden op kinderbijslag. Deze kinderen behouden dat recht tot de leeftijd van 25 jaar als ze aan de andere voorwaarden van de ordonnantie voldoen en hun recht niet wordt onderbroken.

mesure transitoire pour les enfants étrangers qui bénéficiaient d'allocations familiales en décembre 2019, donc avant le transfert de compétences. Ces enfants gardent leur droit aux allocations familiales jusqu'à l'âge de 25 ans, pour autant qu'ils remplissent les autres conditions prévues dans l'ordonnance et que leurs droits ne soient pas interrompus. En effet, si l'enfant perd son titre de séjour, le paiement des allocations familiales est interrompu. Il reprendra une fois la situation de l'enfant régularisée.

139 Ce nouveau mécanisme soulève plusieurs questions.

Combien d'enfants sans titre de séjour valable ou statut de réfugié en Région bruxelloise perçoivent néanmoins des allocations familiales et bénéficient donc du droit acquis des prestations familiales ? Combien n'en bénéficient pas ?

Pourriez-vous nous donner les raisons qui ont poussé la Région bruxelloise à ne pas permettre aux enfants qui se mettent en ordre de séjour de bénéficier rétroactivement de ces mêmes prestations familiales, c'est-à-dire à partir du moment où ils ont commencé à résider effectivement dans leur commune ?

Quelles sont les raisons qui ont incité le gouvernement à ne pas permettre aux enfants qui ont un titre de séjour valable et le perdent momentanément de percevoir les prestations familiales de manière rétroactive durant la période de remise en ordre ?

Famiris a pour mission de recenser les enfants qui résident à Bruxelles et ne bénéficient pas d'allocations familiales. Nous connaissons le phénomène du non-recours aux droits, y compris aux allocations familiales. Pourriez-vous nous informer de la manière dont cet organisme procède, notamment envers les enfants n'ayant pas de titre de séjour valable ?

Les enfants de moins de douze ans ne disposent pas d'un titre personnel attestant la légalité de leur séjour. Comment s'opère leur droit aux allocations familiales ?

141 **M. Bernard Clerfayt, membre du Collège réuni.**- Le membre du Collège réuni rend compte et est responsable du travail de son administration, laquelle applique la loi ou l'ordonnance, en l'espèce.

Je pourrais difficilement vous donner le nombre d'enfants qui n'ont pas droit aux allocations familiales faute de posséder un titre de séjour. En effet, le motif de refus du droit aux prestations familiales n'est pas enregistré de manière structurelle par les organismes d'allocations familiales.

S'agissant des raisons qui ont poussé la Région bruxelloise à adopter ces dispositions, il faudrait interroger les responsables politiques de la législature précédente, qui sont à l'origine des textes légaux en vigueur.

L'article 4 de l'ordonnance du 25 avril 2019 réglant l'octroi des prestations familiales dispose que l'ouverture du droit aux prestations familiales bruxelloises se conçoit à la condition cumulative que l'enfant ait son domicile en Région bilingue de

Dit nieuwe mechanisme doet verschillende vragen rijzen.

Hoeveel kinderen zonder geldige verblijfsvergunning krijgen toch kinderbijslagen? Hoeveel kinderen niet?

Waarom staat het gewest niet toe dat kinderen die hun verblijf in orde brengen, retroactief kinderbijslag genieten, dus vanaf het ogenblik dat ze in hun gemeente zijn komen wonen?

Famiris heeft als opdracht de kinderen te inventariseren die geen kinderbijslag ontvangen. Hoe gaat deze instelling daarbij te werk?

Kinderen jonger dan twaalf jaar bezitten geen persoonlijk bewijs van hun wettelijk verblijf. Hoe kunnen zij hun recht op kinderbijslag uitoefenen?

De heer Bernard Clerfayt, lid van het Verenigd College (in het Frans).- *Ik kan u moeilijk vertellen hoeveel kinderen zonder verblijfsvergunning geen recht hebben op kinderbijslag. Er wordt immers niet systematisch geregistreerd waarom dat recht wordt geweigerd.*

Uw vraag over de redenen waarom het Brussels Gewest deze bepalingen heeft ingevoerd, zou u moeten richten aan de vorige beleidsploeg.

Artikel 4 van de ordonnantie van 25 april 2019 bepaalt dat het kind zowel in het Brussels Gewest moet wonen als een verblijfsvergunning of de Belgische nationaliteit bezitten.

De woonplaats, in casu de hoofdverblijfplaats, is een essentieel criterium geworden. We willen immers vooral het kind zijn rechten toekennen en problemen vermijden met dubbele of fictieve woonplaatsen.

Bruxelles-Capitale et possède un titre de séjour ou la nationalité belge.

Le domicile est devenu un critère essentiel dans le cadre d'un régime fondé sur le droit de l'enfant, et non plus sur le statut des parents. Il est défini comme le lieu où l'enfant a sa résidence principale, selon les informations fournies par le registre national des personnes physiques, et où il a effectivement son principal établissement. La notion de domicile principal est importante en cas de garde partagée.

¹⁴³ Cette double condition de résidence principale et effective sur le territoire bruxellois a pour but d'éviter les problèmes liés à des domiciliations en deux endroits ou à des domiciliations fictives. Ce n'est qu'une fois ces deux éléments réunis que la condition de domicile est remplie.

Par ailleurs, en ce qui concerne les enfants qui n'ont pas la nationalité belge, le séjour légal constitue une autre condition d'accès essentielle au régime d'allocations familiales bruxellois. Cette condition n'est satisfaite qu'au moment où l'enfant est bénéficiaire d'un titre de séjour. L'autorisation de séjour ainsi accordée peut éventuellement couvrir des périodes antérieures. Toutefois, comme je l'ai précisé, les allocations familiales ne pourront être accordées durant ces périodes que si les conditions de domiciliation et de séjour sont simultanément réunies.

J'ai également été interrogé sur la non-rétroactivité des droits en cas de perte momentanée du titre de séjour. Il convient tout d'abord de bien définir ce qu'on entend par "perte momentanée" du droit au séjour. D'un point de vue purement formel, soit une personne est titulaire d'un titre de séjour, soit elle ne l'est pas ou plus. La période entre la perte et la récupération subséquente du droit de séjour constitue dès lors une absence temporaire mais néanmoins réelle du droit de séjour. Il en résulte que la condition d'accès au droit aux prestations familiales n'est pas remplie durant cette période.

Afin d'éviter toute confusion, je précise que ce n'est pas la possession physique du titre de séjour qui prime dans l'évaluation du droit aux prestations familiales. L'indisponibilité temporaire de la carte de séjour proprement dite, notamment en cas de perte ou de renouvellement, n'a aucune incidence sur le droit aux prestations familiales. Il s'agit bien d'un droit juridique, administratif qui est la seconde des conditions donnant droit au versement des allocations familiales.

¹⁴⁵ Famiris a en effet pour mission de détecter les enfants bruxellois qui ne bénéficient pas des allocations familiales. Pour ce faire, la caisse publique d'allocations familiales pour les Bruxellois a développé un système permettant de produire un flux d'informations avec la Banque-carrefour de la sécurité sociale (BCSS). Ce système vise à détecter les enfants bruxellois de moins de dix-huit ans qui sont inscrits dans le registre national depuis au moins 120 jours et qui ne sont pas connus comme étant des enfants bénéficiaires dans le cadastre des allocations familiales.

Voor kinderen zonder de Belgische nationaliteit is een wettig verblijf een essentiële voorwaarde voor het recht op kinderbijslag. Aan die voorwaarde wordt pas voldaan als het kind een verblijfsvergunning heeft, die eventueel betrekking kan hebben op vroegere periodes. De kinderbijslag kan slechts worden toegekend voor die eerdere periodes als aan de voorwaarden inzake woonplaats en verblijf is voldaan.

In geval van tijdelijk verlies van de verblijfsvergunning kan het kind niet met terugwerkende kracht aanspraak maken op kinderbijslag. Er is in die periode immers niet voldaan aan de voorwaarden.

Om verwarring te voorkomen wil ik verduidelijken dat niet het fysieke bezit van de verblijfsvergunning telt. Het fysieke verlies van de verblijfskaart heeft geen gevolgen voor het recht op kinderbijslag.

Famiris heeft inderdaad als opdracht kinderen op te sporen die geen kinderbijslag genieten. Daarvoor is een systeem ontwikkeld met de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. De gegevens worden uitgewisseld tussen de federale overheid en het Brussels Gewest. Famiris gaat na of een recht op kinderbijslag kan worden toegekend.

De analyse is gebaseerd op het rijksregister. Kinderen zonder verblijfsvergunning kunnen dus niet bij dit onderzoek worden betrokken.

Les données sont croisées et les informations échangées entre le niveau fédéral et la Région bruxelloise. Famiris examine directement les données et vérifie si un droit aux allocations familiales peut être accordé à ces enfants.

La base de l'analyse est que l'enfant doit être inscrit au registre national. Les enfants sans titre de séjour ne peuvent donc pas être pris en compte dans cet examen. Ce travail permet de mieux cerner les enfants qui ne bénéficient pas des droits.

¹⁴⁷ **Mme Delphine Chabbert (PS).**- Je suis étonnée d'entendre que vous ne disposez pas des données. Je les demanderai aux collaborateurs des caisses d'allocations familiales avec qui je discute régulièrement. Il y a certainement moyen de centraliser ces données afin d'avoir un meilleur aperçu de la situation.

Faute de pouvoir remonter le temps, je suis dans l'impossibilité d'interroger le Collège réuni précédent. Je vous interroge donc, car vous êtes compétent en la matière et vous détenez les leviers nécessaires pour modifier un système qui présente des failles. C'est d'autant plus important que ces enfants seraient certainement considérés comme prioritaires pour bénéficier du droit aux allocations familiales.

Vous avez d'ailleurs modifié le système des allocations familiales, notamment à la suite d'une de mes initiatives parlementaires portant sur les jeunes en recherche d'emploi. Et vous pourriez certainement le faire à nouveau.

Le droit aux allocations familiales a été inscrit dans la Constitution, dans le cadre de la sixième réforme de l'État. Selon moi, il est de votre ressort de le rendre effectif pour tous les enfants de la Région bruxelloise, y compris ceux qui rencontrent le plus de difficulté et dont la situation administrative est complexe.

Une nouvelle mission a été confiée à Famiris, celle de garantir l'ouverture du droit aux allocations familiales. Selon vous, un système de flux d'informations et de croisement des données a été élaboré. Pourriez-vous être plus précis à ce sujet ? Combien d'enfants sont-ils concernés ? Quelle était leur situation ? Combien sont-ils à percevoir des allocations familiales ? Parvenez-vous à mettre fin à ces situations d'injustice ? Autant de questions sur lesquelles je reviendrai.

- *L'incident est clos.*

Mevrouw Delphine Chabbert (PS) (in het Frans).- *Het moet toch mogelijk zijn om meer cijfergegevens te centraliseren en zo een beter zicht op de situatie te krijgen.*

Ik kan onmogelijk het vorige Verenigd College vragen stellen. Nu bent u hiervoor bevoegd. U hebt trouwens het stelsel van de kinderbijslag al eens gewijzigd. Waarom zou u dat dan niet nog eens doen?

Het recht op kinderbijslag staat in de Grondwet. U moet het toepassen voor alle kinderen in het Brussels Gewest, ook de kinderen wier administratieve situatie ingewikkeld is.

Famiris heeft een nieuwe opdracht gekregen: garanderen dat kinderen hun recht op kinderbijslag kunnen uitoefenen. Volgens u is daarvoor een systeem ontwikkeld om gegevens uit te wisselen. Kunt u hierover meer informatie verstrekken? Om hoeveel kinderen gaat het? Er moet een einde komen aan deze onrechtvaardige toestanden.

- *Het incident is gesloten.*